

СССР СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН * 4 январь 1969 йил, шанба * № 3 (14.166). ♦ Ваҳси 2 тийин.

КОМИЛ ИШОНЧ МАНБА И ООПРАВДА

1968 йил бошланди. Одатта кўра эсин йил чиниб, янги йил кириб келганда пайта биз ўз коллективимизнинг, ўз шахаримиз ва ишлогимизнинг, жондон мамлакатимизнинг ўз икки ой мобайнида қилган натижа ва иккинчи ишларини ҳаёдан назардан ўтказамиз. Шу билан бирга кўз ўнгимизда бутун ер кўраси намён бўлади. В. И. Ленин тугилган кунининг юз йиллигини ёнқилишиб келатган ҳозирги пайта Ленин голларининг жаҳон тарихи бутун боришига таъсирини гоёт равшан сезилиб турибди. Марксизм-ленинизм интизомий тараққиёт қонуниларини илмий анализ қилишга асосланиб меҳнатчиларини ва уларнинг авангарди—Коммунист ва ишчи партияларини янги фахрлар ва вазифаларини мағзиини чақиришга, уларга принципал, сирийи нуқта назардан баҳо беришга, қириқтар тарихий вазиятни ҳисобга олиб, кураш ва янги дунё курашининг тўғри, ленинча йўлини белгила олишга ўргатади.

Ўтган йил воячалари шуни аниқ бир қарра шакшубасиз тасдиқладики давримизнинг асосий мазмунини, тарихий тараққиётнинг боришини жаҳон социалистик системаси, ҳозирги замоннинг революцион кучлари тобора усту даражада белгила бермоқда. Инсониятнинг ана шу азгу мақсадлар сари салобатли юришини тўхтата оладиган куч дунёда йўқ.

Социализм кучларининг, ҳозирги замон барча революцион ҳаракатларининг исб бораётган қудрати—номия ишончимизнинг, келаманка эътиқодимизнинг реал манбадир.

Советлар мамлакатининг меҳнатчилари 1968 йилда яхши ишладилар! Беш йиллигининг дастлаби уч йили мобайнида КПСС XXIII съезди Директиваларида асосла берилган беш йилли план кўрсаткичларини тўла ва ошириб бажариш учун муштаҳам негиз қилди. Америка оликлари, конгрессменлари, публицистлари, разведкачиларининг бутун бир армияси социализм дунёси эконимизининг тараққиётини шу қадар сиқиниб, лаб ўрганиб, анализ қилганларини бемиза эмас.

Ғарб экспертлари биз қилган ишларининг улканлигини тишларини гинерлатиб эътироф қилишга мажбур бўлмоқдалар.

Ер юзюда биринчи бўлиб коммунизм кураётган мамлакатининг кўчайиб бораётган қудратини бажариш тараққиётини маънаватларига хизмат қилди. Совет Иттифоқи халқлари мағдома ленинча тинчлик сўбатини изчиллик билан ўтказиб, халқларининг тинчлиги ва хавфсизлиги учун, импералистик агрессияга, муштаманчалликни ва ирчиликни қарши ақти кураш олиб бермоқда.

Совет ишчилари ўзларининг интернационал буржуазияга амал қилиб қаҳрамон Вьетнамга ҳар томонлама қардошлиқ ёрдами ва мадади бераётганликлари билан фахрландилар. Америка ҳарбийлари ўт ва қилч билан Вьетнам халқини қуритишга, ун озоқдан маҳрум қилишга уринмоқда. Лекин импералистик агрессорлар мард Вьетнам ватанларларини енгишга ҳеч қандай йўл билан эриша олмадилар. АКШ ҳукумати Вьетнам Демократик Республикасини ваҳшиёна бомбардировка қилишни тўхтатишга мажбур бўлди. Бу — шонли Вьетнам халқининг натижа галабаси, тинчлик ва озоқлик барча дўстларининг улкан муваффақиятидир.

Ўтган йил импералистик агрессия ва уруш сўбатига қарши курашининг бошқа маҳалларда ҳам сезиларли амалий натижаларга эришилди. Совет Иттифонининг, барча тинчликсевар кучларининг активлиги тўғрисида ядро қуролини тариятмаслик тўғрисидаги Шартнома имзоланди. Социалистик давлатларининг ташаббуси билан ва уларнинг бевосита қўллаб-қувватлаши натижасида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XXIII сессияси янги тинчликнинг таъминлаш учун фойдалан бўлган бир қанча қарорлар қабул қилди. Совет ҳукуматининг қуролланши поғасини тўхтатиш ва қуролсизланиш юзаси-

дан баъзи бир энг зарур чоралар тўғрисидаги Меморандум Бирлашган Миллатлар Ташкилоти нинг анжуманида юксак баҳоланди. Импералистиклар айрим социалистик мамлакатларда «ўрилолчи» контрреволюция галаба қозонади, деган умид билан ўзларига таскин бериб келдилар. Лекин уларнинг умиди пуч бўлиб чиқди! Қардош давлатларининг халқлари имперализм ва антисоциалистик унсурларининг Чехословакиядаги социализм галабаларига қарши қаратилган мақриле режаларига қаршилик зарба бердилар. Қардош чехословак халқига ёрдамга борган социалистик мамлакатларининг ақти баҳамжихат ҳаракатлари пролетар интернационализмнинг энгилмас кучини намойиш қилиб кўрсатди.

Ҳозир социалистик ҳамдўстлик бутун инсоният кўз ўнгида тинчлик ва озоқликнинг, иқтисодий ва интизомий тараққиётнинг таъини ва гарови бўлиб намён бўлмоқда. Айни вақтда капитализмнинг умиди кризис кескинлашмоқда, одам одамни эксплуатация қилдиган системаси узвий хос бўлган зиддиятлар чуқурлашмоқда. Ўтган йил буржуа мамлакатларидаги 57 миллион меҳнаткаш корхона эгаларига қарши стачка кураши олиб бордилар. Ҳақиқатда негрларнинг қаргазаб тугени АКШдаги неча ўнлаб шаҳарларини ларзага келтирди; омивий намбағаллик энг бадавлат капитал мамлакатини шарманда қилувчи ва лажнатловчи бир иллат бўлиб қолди. 1968 йил еттиччи ғарб давлатлари валюта-молия системасининг танглиги кучайган бир пайта бошланди ва тугади.

Импералистик реакция ички сўбатда ҳарбий-жаңдар муштини ишга солимоқда, жаҳон сўбати соҳасида эса қуролга қаттиқ ёпишиб олмақда. Ўтган йил давомида ер кўрасининг турли районида импералистик бошлаган қуролли можаборлар ўчоқидан аланга ловуллаб турди. АКШнинг Вьетнам халқига қарши олиб бораётган разия уруши ҳали ҳам давом этмоқда. Исроил агрессорлари ҳали ҳам араблар ерини пойма қилиб юрибди. Янгида тель-авивлик уришчилар Ливанга қарши янги жиниоткорона агрессия қарнағи қилдилар. Бонн ревалюциончи тинчлик ишига хатарли бўлган режалар тўзмоқдалар.

Ленин қаҳаро кескинлик марчилари ҳамма жойда кучли зарбага дуч келмоқдалар. Импералистик қарши ҳаракат 1968 йилда тағин ҳам таъсирчан куч бўлиб қолди.

Тарихининг ана шу юзураниб даврида барча мамлакатларининг коммунистлари зиммасига алоҳида масъулият тушди. КПСС Марказий Комитетининг бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Минсдаги тантанали мажлисда сўзлаган нутқида бундай деб таъинлади: «Коммунистларининг мучи шундаки, улар ўз қарнақларига гоивий эътиқодга, ўз ишнинг ҳақиқийлигига, коммунизм галабасининг тарихан муваффақиятга бўлган ишончига амал қилиб иш кўрадилар. Коммунистларини халқ бахт-саодати учун мардонлар ва толам курашчиларга айланган марса ҳам худди ана шундир». Коммунистларининг жаҳон армияси 1968 йил майда Москвада бўладиган коммунистик ва ишчи партиялар Кенгашига тайёргарлик кўрмоқдалар. Марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализмни улуг принципларига содиқлик, қардош партиялар бирлигини муштаҳамлаш — халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг муваффақиятлик ривожлантириш гаровидир.

Маркс-Лениннинг улмас ёлларидан руҳланган совет ишчилари, қардош социалистик мамлакатларининг халқлари, ер юзининг порлоқ неламағи учун курашаётган барча ишчилар ўзларининг кўп миллионли сафарини жислаштирган ҳолда Янги йилга қадам кўра эналар, тинчлик ва социал адолат ишининг таъинисига ишончлари номидир.

(3 январдаги бош мақола)

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ АВСТРИЯ КОМПАРТИЯСИНИНГ XX СЪЕЗДИГА ЖУНАБ КЕТДИ

Австрия Компартияси Марказий Комитетининг таъинида мувофиқ, Австрия Коммунистик партиясининг XX съезидида қатнашини учун Совет Иттифонини Коммунистик партиясининг делегацияси 2 январда Венага йўналди. Делегация составини КПСС Марказий Комитетининг Сибсий аъзолиги қатнашди, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг

биринчи секретари Ш. Р. Рашидов (делегация раҳбари) ва КПСС Москва область комитетининг иккинчи секретари В. С. Папутиндан иборат.

КПСС делегацияси шу куни Венага етиб келди. Делегация авродро м да Австрия Компартияси Марказий Комитетини Сибсий боросининг аъзоси, Австрия Компартияси Марказий Комитетининг масъул ходимлари, шунингдек СССРнинг Австриядаги элчиси Б. Ф. Поддерб кутиб олдилар. (ТАСС).

ОЛМАЛИҚ ХИМИЯ ЗАВОДИ ҚУРИЛИШИДА

Келажакда мўл-кўл аммофос ўғитлари ишлаб чиқарувчи Олмалиқ химия заводи қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Бу улкан кимё корхонасини бунёд этишда пайвандчиларининг ҳам ҳиссаси катта. Суратда: 2-қурилиш бошқармасининг илгор электр пайвандчилари (чалдан) Ф. Алейников ва Н. Кривовяз. А. Тўраев фотоси.

ЎРТА ОСИЁНИНГ ҚУДРАТЛИ ХИМИЯ КОРХОНАСИ

Фарғона азот ўғитлари заводи нинг иккинчи навбати агрегатлари ишга тушди

Янги йил бошланган серзавк дақиқаларда Фарғона азот ўғитлари заводи нинг азот коллективини ўтган йилги барқали мейхати ношидесини сурмоқда эди. Бу ерда давлат комиссияси корхона нинг иккинчи навбатига тегишли ишлаб чиқариш объектларини фойдаланишга топшириш ҳақидаги актга имзо чекди. Эндиликда заводнинг минерал ўғит ишлаб чиқариш қуввати икки баравар ортди.

Корхона нинг иккинчи навбат агрегатлари ишга тушиши билан у Ўрта Осиддаги энг йirik химия корхонасига айланади. Бошқача қилиб айтганда Фарғона азот ўғитлари заводи минерал ўғитлар ишлаб чиқариш ҳажми жиҳатидан Чирчиқ электрхимия комбинати ва Назовий химия комбинатларига тенглашади. Янги ишлаб чиқариш объектларини фойдаланишга топширишда бош пудратчи вазифасини бажарган 8-қурилиш трестининг 5-бошқармаси коллективини алоҳида намуна кўрсатди. Фахри Сулаймонов, Ерул Воҳидов, Николай Самуйленко, Корнев Фредэ ўртоқлар бошлиқ бригадалар ҳар дақиқани гайимат билиб фидокорона меҳнат қилдилар.

Курувчи ва монтажчиларининг ҳамкорликда ишлаши заводнинг биринчи навбати қурилишига исбатан иккинчи навбатига тегишли объектларини 1,5 баравар камроқ муддатда фойдаланишга топшириш имконини берди.

Агрегатларини комплекс равишда синаб кўриш давом этмоқда 2-навбатга тегишли участкаларда дастлабки ўғитлар ишлаб чиқариш бошланди. Янги йилнинг дастлабки кунлариданоқ ғайрат билан ишлаётган химиклар маъсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг кундан кунга кўпайтираётдилар. Бу уларнинг КПСС Марказий Комитетини октябри Плениуми қарорларини бажариш борасидаги дастлабки амалий жавобидир.

Ўтган йилни планга қўшимча равишда аниқгина маъсулот ишлаб чиқариш билан аюнаган Фарғона химиклари даврасида пешқадамлар сафи кенгайиб Борятти. Беш коммунист Анна Вдовкина йилда планга қўшимча маъсулот ишлаб чиқаришни бошлаб берди. Аммиак селитраси агрегатлардан қўйилиб тушмоқда. Бу эса пахта ва бошқа қишлоқ хўжалиги жонларидан мўл ҳосил олишининг гаровидир.

Инженерлар, ХУШХАБАРЛАР

Ўрганч ялинда нева-сабзавот инсонера заводи қурилмоқда. У инсонера индонли баня инсонера, ва тайёриб олади. Ҳозир у ерда Венгриядан юборилган ускуналарини монтаж қилишга киришилди.

Назовий шаҳри аҳолисида 282 оила бешта кўп қаватли янги уй-мой биносига кўчиб кириб, ҳовли тўйлаб ўтмади. Иккита болалар боғчаси, яслини қурилиб фойдаланишга топширилди.

ЛЕНИНЧА МЕХНАТ ВАХТАСИДА

ДАСТАЛБИ ҚУВОНЧЛИ ЯКУН

Тўғув дастгоҳлари бетиним ҳаракатланиб турибди. Улардан республикамиз кўрку жамолини, ранго-ранг табиат манзараларини кўчиргандай дастлабки алоҳида ғайрат-шижоат билан ишга киришди. Иккинчи январь кунги биринчи смена нинг якуни қалбларини ҳаяжонландирди. Худди шу кунги дастлабки сменада 350 минг метр ранго-ранг газламалар тўқиб чиқарилиди. Улар Ўрта Осид республикалари, Россия Федерациясига қарали шаҳарлар ва хоржий мамлакатларга юкнатилади.

РЕСПУБЛИКА ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ МЕХНАТ ҒАЛАБАСИ

Республикамиз чорвадорлари партия XXIII съезди қарорларини амалга ошира бориб ва В. И. Ленин тугилган кунининг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг қириб, натижа галабасига эришилдилар. Сут тайёрлаш йилли плани муваффақиятли адо этилди, 340 минг тоннадан зиёд сут тайёрланди. Бу, 1968 йилнинг шу муддатидидаги исбатан 18,5 минг тонна кўпдир.

Давлатта сут сотиш планини 107,7 процент бажарган Қашқадарь, 107,1 процент бажарган Сирдарь, 102,8 процент бажарган Фарғона, 102,7 процент бажарган Бухоро ва 101,2 процент бажарган Тошкент областларининг меҳнатчилари айниқса яхши кўрсаткичларга эришилдилар. Шунингдек, Хоразм, Самарқанд, Андижон, Сурхондарь ва Наманган областлари ҳам сут тайёрлаш йиллиқ планини тўла бажардилар.

Республика чорвадорлари В. И. Ленин тугилган кунининг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш мақсадида янги йилда ҳам барча турдаги чорвачилик маъсулотлари етиштириш ва давлатта сотиш планини, чорва моллар тўғрисида кўпайтириш юзасидан белгилаган топшириқларини шараф билан бажариш, чорва моллар қишлоқнинг намунали ўтказиш учун бутун куч-тайёратларини сарфлайдилар.

ҚАЧОН ШУДГОР ҚИЛАСИЗ?

Яккабоғ райони бу йил пахтадан мўл ҳосил етиштирди. Олинган социалистик мажбурият ҳам ортин билан бақарилди. Қўпгина хўжалиқлар ва бригадалар гектар бошига 35-40 центнердан ва ундан ҳам оқиброп ҳосил кўтаришди. Бунга ўтган йилги кузги-қишқи тайёрилар маромида амалга оширилганлиги тўғрисида эришилди, албатта.

Келгуси йил ҳосилига қандай тайёргарлик кўрилмақда? Визия ана шу савол қириқтирган учун, район хўжалиқларида кузги шудгорлаш қандай бораётганлигини текшириб кўрдик. Афсуски, дала ишлари бизни қаноатлантирмади. Нега десангиз, 12451 гектар ердан энди 3500 гектари шудгор қилинган, холос. Районда 193 та ҳайдов трактори бор. Шундан ҳозиргача 163 таси ремонтдан чиқарилган. Лекин, бу тракторларининг ҳам иш унуғи паст.

Қўпгина қолхозларда экин майдонларини шудгорлаш пайсалга солинмоқда. Ҳайдаш олдидан ерларга минерал ўғит солинмади. Келтирилган суперфосфат очиқ ҳавода етибди ва ўзининг фойдаллик хусусиятларини йўқотиб юбормоқда.

Район бўйича ерларга энди 7824 тонна минерал ўғит солинди. Ўғитларнинг бир қисми ҳалигача ташиб олинмаган.

Ўртоқ Э. Жуманазаров раислик қилаётган «Правда» қолхозда шудгорлаш ҳақдан ташқари кечиктириб юборилмоқда. Бу хўжалиқда 1632 гектар майдон кузда ҳайдаб қўйилиши зарур эди. Ҳақиқатда эса 200 гектар ер ҳайдалди, 18 та ҳайдов трактордан 14 таси ремонт қилинган бўлса-да, улар кундан мақсадга мувофиқ равишда фойдаланилмаётди.

Пахтадан юқори ҳосил етиштирган Эшпўхтар Олтыев, Жўра Фармонов, Қоюм Ҳасанов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда айниқса аҳвол ташвишли. Улар келгуси йил чиниқ аниқлашган майдонларини барвақт шудгорлаб қўйишга негадир шотилмай туришибди. Ҳали тракторлар киритилмаган пайкаллар ҳам бор.

«Коммунист» қолхозда шудгорлаш топшириғи бор-йўғи тўрт процент адо этилди. Қолхоз раиси Нурулла Амуровдан қачон шудгор қиласиз, деб сўрасангиз, у:

— Ҳаво юришиб кетган, бизнинг ҳам ишларимиз юришиб кетади.— дейди.

Шу кеча-кундузда ҳаводан найот кутиб бўлмастлигини ахти англаган хўжалиқлар шудгорлаш бутун чоралар билан тезлаштираётган бир пайтада, «Коммунист» қолхозда бу иш ҳақдан ташқари кечиктириб юборилаётганлигини нормал ҳол деб бўлмади.

«Марксизм» қолхозда ҳам ер ҳайдаш, ўғитлаш топшириқлари бақарилмай қолди. 1230 гектар ерда 154 гектари шудгор қилинганлиги сўзими-нинг исботи бўла олади.

Вақт ўтиб кетаяпти. Бирок, Қашқадарь областининг Яккабоғ районида ерларни шудгорлаш маромида ўтказилмаётди. Айни вақтда сув шохобчаларини тозадаш, янги ариқлар қазиб қаб ишлар ҳам кечиктириб юборилмоқда. Район партия комитети ва қишлоқ хўжалик органлари ҳалқимизнинг кузги шудгорда ҳикмат қўпчилиги тўғрисидаги нақилга ҳамда кўп йилли илгор тажрибаларга қатъий амал қилишлари керак.

С. ҚОДИРОВ,
П. ГАДОВЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ҲИСОБДАН АДАШМАДИН

Халқимизда «ҳисобини билимаган ҳаминдан айрилди» деган мақд бор. Лекин биз ҳисобдан адашмадик. Халқимиз астойдил меҳнат қилди, ҳамма майдонларда пахта, манка, хўро, оқинхўро, беда, сабзавот, поллиз экинларидан мўл ҳосил олинди. Чорвачилигини ривожлантириш, чорва маъсулотлари етиштиришнинг кўпайтиришда айниқса қувончли муваффақиятларга эришилди.

Ҳалол меҳнат—катта даромад келтирди. Янги даромадимиз 2 миллиард 330 млн. сўмга етди. Екин кейинги уч йилда пулимиз 1 миллиард 300 млн. сўм кўпайди. Бу хўжалиқ эконимизини муштаҳамланди, қолхозчи дехонларининг шахсий даромади ортди, деган сўз.

Биз хўжалиқ йили йуқундан мануминиз, Янги йилда халқимиз тағини ҳам самарали меҳнат қилиб, даромадин оширавердик.

Р. ЖУМАНИЕЗОВА,
Ўрганч районидидаги Оқунобоёв новия қолхозининг бош бухгалтери.

ТОВУШДАН ТЕЗУЧАР «ТУ-144» ПАССАЖИР САМОЛЁТИ ПАРВОЗДА

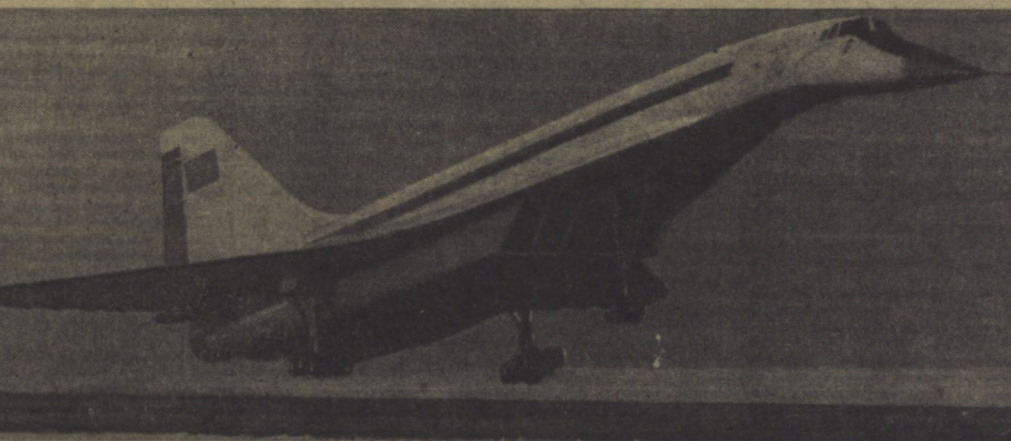
ТАСС АХБОРОТИ

1968 йилнинг 31 декабрида жаҳонда биринчи бўлиб, Совет Иттифонда товушдан тезуочар «ТУ-144» пассажир самолёти парвоз этди.

«ТУ-144» самолёти пас аюқларини ниҳоятда катта—соатига 2500 километр тезликда учиб, дамизига етказди. Учиб-яйтада самолёт системаларининг фаолият, шу жумладан автоматик бошқарув системаси, агрегат ва денгетелларнинг заривати тешириб кўрилд. Назорат аппаратларидан олинган маълумотларга қараганда, бордаги асбоблар ва самолётнинг бошқарув қисмлари нормал ишлаган.

Самолётни келса командир, тизмат кўрсатган снович-учувчи Эдуард Ваганович Еляк, снович-учувчи Совет Иттифон Қаҳрамони Михаил Васильевич Козлов, етакчи снович-жонер Владимир Николаевич Бендеров ва борт-инженер Юрий Трофимович Селверстов учурдилар.

Самолёт программасида белгилаган бўйича учиб топшириқларини бақараворади, «ТУ-144» товушдан тезуочар пассажир самолётининг биринчи парвози совет фани ва техникасининг янги муваффақияти ҳисобланиб, у совет самолётсозлигини ривожлантириш ва авиациядан тинчлик мақсадларида фойдаланишга катта ҳисса бўлиб қўйилади.

«Совет Ўзбекистони» газетасида В. И. Лениннинг «Туркистондаги коммунист ўроқларга» мактуби ва Туркистон коммунистларининг доҳийга жавоб хати эълон қилиниб, газета редколлегияси ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети ҳузурдаги Партия тарихи институти жамоатчиликдан ана шу тарихий ҳужжатларда кўрсатилган вазифалар қандай бажарилгани ҳақида ўзларининг хотираларини, бу топириқларни бажаришда жон қўйдирган кекса авлод ҳақидаги даъдалар ва кейинги даврда амалга оширилган жуда катта ишлар ҳақидаги материалларни юборишни илтимос қилган эди.

Бугун биз Қирғизистон ССРдан олинган айрим материалларни газетхонларга ҳавола қиламиз. Уларда қирғиз меҳнаткашларининг Совет ҳокимиятини мустақамлаш йилларидаги жасорати, қирғиз халқи коммунист қурилай соҳасида эришган улкан муваффақиятлар ҳақида қилинади.

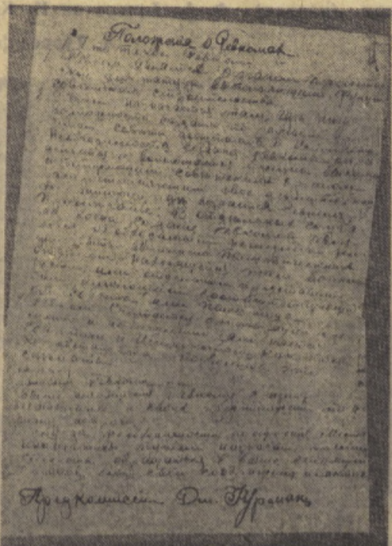
АФСОНАВИЙ КОМИССАР ДАСТХАТИ

Атоқли совет ашуачиси, Чапаев дивизиясининг афсонавий комиссари Дмитрий Андреевич Фурмановни қирғиз халқи жуда ахши билади. У Қирғизистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиб ва мустақамлаш соҳасида жуда катта ишлар қилган. Бу ҳақида ашуачининг ўзи ана шу ҳужжатлардан бири тўла гувоҳлик бера олади. Бу — Қирғизистон ССР Марказий давлат архивда сақланган «Ревкомлар тўғрисида» номли маълумот. Бу ноб ҳужжатнинг тарихи жуда ҳам қизиқар.

1920 йилнинг март ойида Туркистон фронтининг Революцион-Ҳарбий Кенгаши Дмитрий Андреевич Фурмановнинг Семиречьедаги вакили деган мандатга топширган. Дмитрий Андреевич Фурманов Тошкентдан Семиречьега маркази Верный (ҳозирги Олмалот) шаҳрига йўл олиб, ҳар бир тўхтаган жойида йиғилишлар, митинглар ўтказган. Бу йиғилиш ва митингларда у Коммунист партиясининг миллий сийосат соҳасидаги кўрсатмаларини тушутириб беради, Туркистоннинг фаолияти ҳақида, мамлакатимизда, жумладан Туркистон ўлкасида юз бераётган воқеалар ҳақида хикоя қилади.

Тарихдан ахши маълумки, 1920 йилнинг бошларида Семиречьеда Анненков ва Дутовнинг оқ гвардиячи тўдалари ҳамда босмачилар жуда ҳам аввасқ олишган эди. Шунинг учун ҳам Дмитрий Фурманов Верныйга бориш йўлида аҳолига бу ҳақида кўп нарсаларни айтиб бера оларди. У Туркистон фронтининг Революцион-Ҳарбий Кенгаши ва Семиречье партия ташкилотларини оқтардикилар ва босмачиларга қарши курашда қандай роль ўйнаши кераклиги тўғрисида фронтларда совет жангчиларининг жанговарлигини мустақамлаш, арди аҳолидан ҳарбий кимсалар тузиш, армияда сийосат ишларини ахшилаш тўғрисида маслаҳатлар беради. Дмитрий Андреевич Беловодск ишларида ва Пишпак шаҳрида тўхтаб ўтган эди.

Пижак (ҳозирги Фрунзе) шаҳрида бўлганда Д. А. Фурманов партия комитети, уезд ревком ва шаҳар жамоатчилик вакилларининг бир катор йиғилишларини ўтказди. Бу йиғилишларда у

партиянинг қандай вазифаларини тушутириб беради, маҳаллий партия ташкилотлари олдига буржуаз-миллатчи унсурларга қарши кураш соҳасида жуда катта вазифалар турганини ҳамда ерсува икхотинини ўтказиш, кадрларни тайёрлаш ва тарбиялаш каби кўпгина масалалар юзасидан қимматли маслаҳатлар беради.

Дмитрий Андреевич Фурманов Верный шаҳрига келганда кейинги оқ гвардия партия комитетининг йиғилиши бўлиб, унда 11 апрель кунги ревкомлар тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Йиғилишда «Ревкомлар тўғрисида» номлиги ишлар чикиш учун комиссия тўзилиб, унга Д. А. Фурманов раис қилиб сайланди.

Мана, бугун қўлимизда узоқ ўтмиш воқеалардан далолат берадиган, Дмитрий Андреевич Фурмановнинг ўз қўли билан ёзилган «Ревкомлар тўғрисида» номлиги турбуни. У биз учун жуда ҳам қадрили бағорлиқдир. Номининг ҳар бир сўзида узоқ оловли йилларнинг манзаралари кўз олдиндагида намоён бўлади, бизнинг бахтиёр келажакимиз, Ватанимизнинг озодлиги ва гуллаб-яшилари учун курашган мард ота-бизларнинг хотираси ана бир бор ёлға тушади.

Т. АБДИКАРОВ,
Қирғизистон ССР Марказий давлат архив директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари

1924 йилнинг 7 ноябрда қирғиз халқининг маданий ҳаёти, да жуда катта воқеа юз берди. Шу кунни Қирғизистонда биринчи матбуот органи — «Эркин то» газетасининг биринчи сони тарихланди. «Эркин то» («Эркин тоғлар») газетасининг номини айтишда қирғиз совет адабиётининг революцияшида жуда аҳамият роль ўйнади. Газетанинг дастлабги муҳбирлари орасидан Аали Тунабоев, марҳум Жошар Бўкубеков ва марҳум Шоирлар, Қ. Волинов ва М. Элебоев каби ашуачилар айтиши мумкин. Юқоридаги суратда: «Эркин то» ва «Крестьянский путь» (ҳозирги «Советтик Қирғизистон» ва «Советская Киргизия») газеталарининг Қирғизистон жанубида яшоб кино қилган муҳбирлардан бир гуруппаси. (Олдинги қаторда чапдан бешинчи Жошар Бўкубеков). Уш шаҳри, 1924 йил.

Фотосурат Қирғизистон ССР Марказий давлат архивда сақланмоқда.

«Мусулмон камбағаллари ҳақида, уларни уюштириш ва ўқитиш ҳақида систематик суратда ва максимал равишда гапмуҳорлик қилиш керак.

Бу сийосат бугун Шарқ учун намуна бўлиши керак».

В. И. ЛЕНИН.

БУГУН МАНАС ДИЁРИДА

Хар гал Фрунзе шаҳрига борганимда, абадга, Дзержинский бульваринида сайр қилмасдан кайтмайман. Бульвардан ёз ойларида ўтган кишини турли хил гуллар бўйи узун ром қилиб қўйса, баҳодир эманлар, терак ва эрангларнинг қалин сояси кўшдан ашириб тургандай бўлади. Кенчурунларчи! Шундайгина дараклар устида чарқаб турган юлдузлар гўё сизни илашайтгандай туюлади. Қайрағочзордин айтмайсизми! Фрунзеларни у ерди кишини экин зиёрат қилиб туришлари.

Айтишларига қараганда, Қайрағочзордаги даракларни Бобон Фетисов, Михаил Васильевич Фрунзанинг бузаси Ефим Бочаров ва уларнинг замонадошлари ўтказишган экан. Бобон Фетисов Фрунзелар оиласида төвтөз бўлиб турар, Мишга ҳам қизиқчилик туюларди сўзлаб беради экан. Хар гал Дзержинский бульваринида Қайрағочзордан ўтганимда Воронеж губерниясида бу узоқ ўлкага тиринчилик излаб келган Ефим Бочаров ва бошқалар чор амалдорлар томонидан хар қандам дикки еб бўлса, бу даракларни ўтказган пайтда аяк келиб уларнинг меҳнати ҳам янги дунё шокиди бўлишини кўз олдиларга келтиришганимкин деган хабарга қўманман. Мана шундай оромгоҳларга биринчи қўчат тиканлар билан хавлан ҳамсухбат бўлам, улар ва уларнинг фарзанди Михаил Васильевич Фрунзе ва ерга қарандиринг сўзлаб қилган, мен улорга Манас ўлкасининг бугунги қиёфаси тўғрисида хикоя қилиб бераётгандай хис қиламан ўзимкин.

Ефим Бочаров Бобон Фетисов раҳбарлигида шу даракларни ўтказганда, олддан айтиш керак. Мишининг Верныйдаги гимназияда таълим олиши учун пула тополмай сарсон бўлиб юрган қизи Маэра Ефимовичнинг дардида шеридик қилаётганда бугунги Дзержинский бульварини ва Қайрағочзор Советлар замонасида бепула таълим олаётган минглаб студентларнинг сайлогҳа, зиёратгоҳига айланишини кўз олдинга келтирдимикин! Революциядан илгаридан ахширинг бир процентга етар-етмас қисминга ўқиш-ёзишга эурга билладиган ўлкада ҳозир хар 10 минг кишига 122 студент тўри келади, хар 25 кишига хисоблаганда Қирғизистонда биттадан ўрта ёш йили маълумотли мутахассис бор.

Фрунзеда охиқоллардан экин кексаси, машур «Манас» эпосининг қулабосини Сайбон Коралев деган киши яшайди. У уш эпосдан 1 миллионга яқин сарфини ёз билди. Манасчилар халққа азалдан оғзини икхотди етказиб келишган, улар эпик асарларнинг чинакам қазнабонларини. Эндликим да республикада 2 мингга яқин ана шундай қазнабон бор: шаҳар ва қишлоқларда жойлашган сайр 2 мингта мактабда қарийб 600 минг бола или чўқиларининг эгаллашти, яна 35 мингдан кўпроқ йиш ишча ва колхозчи қачки мактабларда таълим олмақда.

Екин вақт кутубхонасини олиб кўриш. Бу ерга кириб қолгудай бўлсангиз турли дашдаги кишилар муталаа қилиб ўтирганини кўрасиз, театрларда эса машиналар ва суу соғувчилар, профессорлар ва чўқилар билан учрашасиз. «Қирғиз халқининг бугунги маданиятини кўз олдингизга келтириши осонлаштириш учун республикада ҳозир 50 га яқин газета ва журнал 860 мингдан кўпроқ нусxada нашр этилятиганини, 10 миллионлаб нусxada китоблар чикарилятиганини, эндиликда Манас авлодлари Маркс, Энгельс, Ленин асарларини ўз ойна тилларида ўқиб, бахра олаётганиларини айтишининг ўзи қиёра.

Михаил Васильевич Фрунзе 1903 йилнинг февралда Верныйдаги гимназиянинг 8-синфинга ўтганда кейини синфдошлари Эраст Поляков, Леоид Иванов ва Драгутин Новалар билан бирга Иссык-Куль бульварига саҳватга чиққан эди. Турт ўртоқ Иссык-Кульнинг таварак-атрофини айланиб, қандай тавассури олинган ҳақида Миша ўз дўсти К. Сукович шундай деб ёзган эди: «... Жуда ҳам яқиндай сўзлаб бўлди! Биз, биринчидан, жуда катта-майдонни айландик. Брижваллиса да бўлди, Иссык-Куль айланиб чиқдик, кейин Тяньшанга ошиб ўтдик, Хитой чега-расига етиб бордик. У ердан Норинга қайтдик, Нориндан Сункуйга бордик. Кейин Жумгал водийига, ундан Сусамирга, Сусамирдан эса Фарона томонга ўтдик. Андижонга етар-етмасдан орқага қайтдик, биз жами 3 минг чакирмага яқин йўл босдик.

Миша ана шу дўстига яна бир хатда бу ерданги аҳоли оғир аҳволда яшайтганини ҳам хабар қилган эди. Эндиликда эса Қирғизистоннинг бу сўлим жойи маънавий кешларнинг чинакам оромгоҳи. Иссык-Куль водийсининг аюйиб тушманларга жойларда Жетигуз, Қўйсера, Чўлпонга каби санаторий ва курортлар барпо этилган. Аюйиб ёнқозор Арслонбоб ва Сариевленинг довури бугун мамлакатта машҳур.

Бугунги Қирғизистон фақат табиғат билангина эмас, балки Қадимий металлургия, жумбулнинг оқ олтини, колхоз ва совхозлар отаридаги майин жуяли қўйлар, Тошқумир қўчирин, Чўй водийсининг қанд лавлагиси билан ҳам машҳур. Қирғизистон заводларининг махсуслотлари жаҳондан 50 мамлакатга экспорт қилинади, Қадимий сурмаси эса жаҳон бозорини эгаллаган айланган.

Бобош Норин суварини жийовлаб қуриланган Учқўрғон ГЭСи ва Тўқтағулда қуриляётган янги гидроэлектростанция Манас элининг чинакам фахрига айланди. Манас ҳокимияти ўрнатилган дастлабги йилларда, хар, Туркистонда босмачилар ҳаракатини тутатиш, ўлка коммунистларга Совет ҳокимиятини мустақамлашда ёрдам қўрсатиш учун Урта Оснбга Манаснинг ҳамдашлари Михаил Васильевич Фрунзе ва бошқа раҳбар партия ходимлари юборилган пайтда В. И. Ленин шундай деган эди: «Сўғорчи ҳаммадан ҳам кўпроқ зарурлар ва у бу ўлка халқимдан кўра кўпроқ ўзгартириб юборадди, уни яшатади, ўтмишга хотима беради, социализмга ўтишни мустақамлаяди».

Бу сўзларини ўқиргансан, 220 метрлик баландликка кўтариладиган тўғон Норин дарёсининг тоғли қирғоғига тугашиб, 19 миллиард кубометр суу сийадиган

Ленин йўлидан бориш, Ленин ўз ҳаётини бағишлаган иш учун филокорона кураш олиб боришдан ҳам азизроқ ва олижаноброқ нарса йўқ. Ишчилар, деҳқонлар, зиёлилар, кўп миллатли бугун совет халқи ленинизмга содиқдилар, Ленин номи билан яшамоқдалар, меҳнат қиломоқдалар ва галаба қозонмоқдалар. Ленинизмга, коммунизм ишига садоқат омманинг онгли меҳнатиди, бунёдкорлик ижодида намоён бўлмоқда. Владимир Ильич Лениннинг буюк гоилари ва фикрлари совет кишиларининг ҳамма ишларида ўзининг ёрқин ифодасини топмоқда. КПСС Марказий Комитетининг «ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ ЛЕНИН ТУРГИЛАН КЎНИНИНГ 100 ЙИЛЛИГИГА ТАЙЯРЛАРИК ТЎГРИСИДА» ГИ ҚАРОРИДАН

Х О Т И Р А Л А Р

ХАЁТ-КАТТА МАКТАБ

А. СОДИҚОВ — 1918 йилдан КПСС аъзоси, Туркистондаги гранданлар урушининг ақти қатнашчиси, 1919 йилнинг август ойи бошларида татар ўқин бригадасининг сийосат босмачиларига ишга юборилган. 1920 йилнинг бошларида ана шу бригада соҳасида Фаргона водийсига ишга келди.

1920 йилнинг февралда Уш шаҳрида Холхуца отряди қуролсизлантирилди. Бу операцияни Уша ерда гарнизон хизматига турган Биринчи алоҳида Волгабўли татар ўқин бригадасининг 2-полкига қарашли батальон бажарган эди.

Эа охирига келиб Фаргона водийсига босмачилар ҳаракати ана инди тўсга кирди. Бизнинг бригаданинг биттагина полкидан иборат бўлиб қолганлиги сабабли (бошқа 2 полк Туркистон фронти қисмлари билан биргаликда Бухоро амирати қарши курашга қўйиб кетган эди) барча вазифаларни бажара олмас эди. Ерданчи куч зарур бўлиб қолди.

Бухоро фронтининг топшириқ бажариб бўлинганда кейин бригаданинг 2 та полки ҳам Фаргонага қайтиб келди. Бизнинг полк Уш шаҳрида жойлашиб, тоғ дараларида ўтадиган йўлларни эгаллади. 3-полк эса Жалололар ва Пойтўз районларини назорат қилиб турди. 2-полкининг қисмлари Андижон шаҳрида ва шаҳарга яқин жойлашган йирин қишлоқларда тўланди.

Август ойининг охирида бригада сийосат бўлимининг бошчилиги Каралев ва бригада ҳарбий комиссари Якуб Чанишев мени қабириб, Уш шаҳрига 1-полкининг ҳарбий комиссари бўлиб боришини айтишди. Эсимда, Туркистон фронтининг

қўмондони Михаил Васильевич Фрунзе фронтининг Революцион-Ҳарбий Кенгаши (РВС) аъзоси Юсуф Иброҳимов билан бирга полкимакни тенгириш учун келган эди. Улар билан бирга ҳарбий комиссар Е. Чанишев ҳам келди. Тантанали кутуб олишдан сўнг қалъада митинг ўтказдик.

М. В. Фрунзе кутуб сўзлади. У Совет федерациясининг халқаро ва ички аҳволини қисқатгина тавсиф қилиб, босмачиларни тутатиш ва мамлакатда тиңч ҳаёт ўрнатиб юзасидан кемингизни бўлмайдинган вазифалар тўғрисида сўзлаб берди. У Туркистонда соҳасида Туркистонга келган ленинчи гвардия вакиллари ўлкада қандай ишлар олиб боришайтганига алоҳида тўхталиб ўтди. М. В. Фрунзе соҳа ва тушунарли қилиб таъбирларди.

Митингдан сўнг тантанали зиёфат уюштириди Михаил Васильевич манда «қалай, қийналмаган сизми?» деб сўраб қолди. Мен эса чиндан ҳам енгил эмаслигини, бизнинг қамлигини ва ўқининг лозимлигини айтдим. Фрунзе эса шуларни деди: «Хечқисс йўқ, ҳозир ҳамма ҳам оғир Билимга шувуқчилик ташна экансан, бу ахши. Шунга ҳам айтиш керакки, ҳаётнинг ўзи ҳам кўп нарсани ўргатапти. Ҳаёт — энг катта мактаб».

Августда биз партия конференциясига ва фронт бўйича кенгашга тайёрлача бошладик. Мен ян партиянинг Бугунги Туркистон сўзидига (Туркистон Коммунист партиясининг У сўзида — Ред.) сийлашга ва фронт бўйича кенгашга иштирок этишди.

Топширатта фронт бўйича кенгашга ва партия сўзидига иштирок олдими мени бригада ҳарбий комиссари Якуб Чанишев қабириб «Ҳаёт

йўллари» — командирова гувоҳномаси билан бирга рабфонка кириш учун халқарога берди.

Туркистон Коммунист партиясининг сийосат илмий ва иқтисодий теориясини тутатиш, ерсува ҳаммининг баб-барвар тенг ҳуқуқчилиги тўғрисида ва бошқа қатор муҳим нарзалар қабул қилди. Сўзларда «Деҳқонлар иттифогини» тўғрисида ҳам қарор қабул қилинди. Кейинчилик бу ташкилот «Қўшчи» соҳаси қилиб ўзгартирилди. Сўзлар ишида Туркистондаги фаолияти ўлкамиз ҳаётини қандай муҳим роль ўйнаганлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди.

О Л А Й О П Е Р А Ц И Я С И

А. ЕРМУХАМЕДОВ — 1918 йил июнь ойидан КПСС аъзоси, Гранданлар урушининг қарқамочи, уч марта Қизил Байроқ ордени билан мунофотланган. 1924 йилдан то унинг охирига қадар раҳбар совет органларида ишлаган.

Олай водийсига босмачилар тўдасини тутатиш операциясини ишдан-ишангача ишлаб чиқдик. Туркистон фронти Революцион-Ҳарбий Кенгаши юнота ҳарбий экспедиция ташкила этди. Шулардан бири Фаргона тўдаси қўлчилари қисмларидан ташкила этилиб, бу гуруппа миссия қилиб талинланди. Экспедициянинг ҳарбий ахшилари қирғиз районларидаги кўпгина миллий жангчилар ва ўқини полкининг отдилар яшайдиган иборат эди.

Бизга Гулчи қалъаси ордига Гулчи — Сўфийқўрғон даъси воҳасин бўлаб Хотинот довоғини чинириш ваифаси юлганган эди. 1923 йилнинг 3 августда Уш шаҳридан йўлга отландик. Босмачиларнинг Фаргона водийсини ичкарига чиқиб, оидиларига йўл қўймаслик мақсадига тоғ дараларида иштироклар қилиб иштирокчи лозим эди.

Август ойининг ўрталарида Фаргона — Олай экспедицияси Даравутқўрғонга етиб келди. Отрядимиз шу ерда дам олди. 30-40 кишидан қилиб гарнизонлар тўзданди ва улар жойлашадиган пунктга белгиланди, жанговар участкалар чегараси аниқланди. Сўйра босмачиларни қувишга киридик.

Босмачилардан иборат тортаган Олай аҳолиси тоғ дараларида иштирокчи маневр бўлган экан. Биз келганда кейин аҳоли ўртасида омманинг сийосат ишлар олиб бордик. Бизнинг натижасида ерди аҳоли бизга ишонч билан қарай бошладик. Кишилар тоғдан тушиб бизнинг гарнизонларимиз атрофига ўрнатилди ва Қизил Армияга босмачиларни тутатиш ёрдам бера бошладилар.

Хар томондан исанга олинган босмачилар Маргилон ва Уш уездларини томон ўтишга уринишарди. Фрунзе Маргилон тўдасидан фақат бир қисминга бунга еришди. 26 августда биз Тўхтамак ва бошқа қўрбонлар тўдасининг янги тўдасига тўсатгани дуч келиб қолдик. Илгир бир неча соат давом этди. Бироқ қалъа туман тугаллиги ва ёнгираб ўрнатилган сўбали босмачиларини тўла тор-мор етказдик. Улар 7 кишидан аяралиб, қуроллари ва оғуларини ташлаб қочиди. Бироқ биз бир неча асир ва қўрбонни Манасни ҳам қўлга туширдик. Уш қисми кенчуру маълумиятга қўйиб етган Тўхтамак қўрбонининг ўзини ҳам қўлга тушди.

Олай экспедициясини муваффақиятли қилганида. Аҳолининг илтимосига кўра воқийда 100 жангчи-миллатионерни қолдириб, отрядини 25 сентябрда Андижонга қайтиб келдик.

1924 йили Коммунист партия ва Совет давлатининг асосчиси Владимир Ильич Ленин вафотидан кейин бугун мамлакатимизда бўлган илмий Қирғизистонда ҳам ленинчи қабири бунча партияга аъзо бўлиб кириш кампанияси нег миқсда ажи олиб кетди. Бу, партиянинг иқтисодий сийосатини ахшилашга қаратилган энг йирин тадбир бўлди. Ана шу даврда Коммунист партия сафига илгир ишчилар ва деҳқонлар аъзо бўлиб киришган эди. Сиз кўриб турган мана шу суратда Уш, Жалолобад ва Қорасув шаҳарларида ленинчи қабири бунча партияга аъзо бўлиб кириган бир гуруҳ коммунистлар. (1924 йил). Сурат Қирғизистон ССР Марказий давлат архивда сақланмоқда.

ЖАСУР КОМАНДИР

Фаргона водийсига босмачиларини ва оқ гвардиячилар тўдасини тортиш қолдиқларини тор-мор қилиш учун жойларда кўнгиликлар отрядлари ташкила этила бошладик. Ана шундай отрядлардан бири Наманган уездининг қирғиз районларида ташкила этилди. Унга Арстанали Усмоновов командири қилиб тавиланди. А. Усмоновов отряди ҳар коммунист Э. Ф. Кужело қўмондонлиги остидаги интернационал бригада соҳасида босмачиларга қарши курашда иштирок этди.

1920 йилнинг май ойида Олай водийсига босмачиларини тўла тутатиш учун Э. Кужело қўмондонлигида икхота полк ва қирғиз дивизионидан иборат махсус отряд ташкила этилган эди. Махсус отряд охирига келиб отряд Туркистон фронти қўмондонини томонидан қўйилган топшириқни муваффақиятли бажарди. Олай, Гулчи районларида бебошлик қилган

операцияларга моҳирона раҳбарлик қилган қўлгина командирилар ва жангчилар Республика Революцион-Ҳарбий Кенгашининг 1923 йилдаги 139-буйруғига биноан илгирлар Қизил Байроқ ордени билан мунофотланди. Ана шулар орасида жасур командир Арстанали Усмоновов ҳам бор. Унинг мунофот гувоҳномасида шундай сўзларни ўқиймиз: «Ишчилар, деҳқонлар, навақар ва қишлоқ аришчилар депутатлари Бугунги Туркистон Марказий Икхотчи Комитетининг ваколатига биноан Республика Революцион-Ҳарбий Кенгаши РККА жангчиси, Туркистон фронти соҳасида социалистик Ватан душманларига қарши жангларда ўрнатилган қўлгина учун жаҳон социалистик революциясининг симболи — «Қизил Байроқ» нишонин билан мунофотлашга қарор қилди».

«Мен, Қизил Армиянинг бажарган иш, унинг кураши ва галабасининг тарихи Шарқдаги берча халқлар учун гоет катта, оламшумул аҳамиятга эга бўлди, деб ўйлайман».

В. И. ЛЕНИН.

«Мен, Қизил Армиянинг бажарган иш, унинг кураши ва галабасининг тарихи Шарқдаги берча халқлар учун гоет катта, оламшумул аҳамиятга эга бўлди, деб ўйлайман».

Кўмир қўчирин, Чўй водийсининг қанд лавлагиси билан ҳам машҳур. Қирғизистон заводларининг махсуслотлари жаҳондан 50 мамлакатга экспорт қилинади, Қадимий сурмаси эса жаҳон бозорини эгаллаган айланган.

Бобош Норин суварини жийовлаб қуриланган Учқўрғон ГЭСи ва Тўқтағулда қуриляётган янги гидроэлектростанция Манас элининг чинакам фахрига айланди. Манас ҳокимияти ўрнатилган дастлабги йилларда, хар, Туркистонда босмачилар ҳаракатини тутатиш, ўлка коммунистларга Совет ҳокимиятини мустақамлашда ёрдам қўрсатиш учун Урта Оснбга Манаснинг ҳамдашлари Михаил Васильевич Фрунзе ва бошқа раҳбар партия ходимлари юборилган пайтда В. И. Ленин шундай деган эди: «Сўғорчи ҳаммадан ҳам кўпроқ зарурлар ва у бу ўлка халқимдан кўра кўпроқ ўзгартириб юборадди, уни яшатади, ўтмишга хотима беради, социализмга ўтишни мустақамлаяди».

Бу сўзларини ўқиргансан, 220 метрлик баландликка кўтариладиган тўғон Норин дарёсининг тоғли қирғоғига тугашиб, 19 миллиард кубометр суу сийадиган

гигант денгиз ҳосил бўлишини доҳий ўша пайтдаёқ баъорат қилган бекиза эмас, деб ўйласан, киши. Чиндан ҳам шундай. Шу бондан халқимиз Тўқтағул ГЭСи йилга берадиган 1 миллион 200 миң киловатт электр қувватини халқи равишда Ильич эмиси деб атамоқда.

Хозир Тўқтағул ГЭСи қуриляётган жуда катта қуриш майдони халқлар дўстлигини даврасига айланган. Бу ерда қирғизлар ва руслар, қозоқлар ва өзэрбайжонлар, ўзбеклар ва белоруслар, ҳуллас, барча қардош республикалардан келган мутахассислар худди бир яшлар дўстлиги Владимир Ильич Ленин қўрсатмасига биноан Урта Оснбга келиб, Туркистонда Совет ҳокимиятини мустақамлашда жон қўйдирган оғаниларимиз каби матонат ва жасорат қўсатиб ишламоқдалар.

Ҳар гал Дзержинский бульваринида бўлганимда ана шуларни ўйлайман, бульвардаги сўлиқ сояларга асос солган кишиларни хотирлайман, бу ерда бўлганимда гўё уларни зиёрат қилгандай бўламан. Чунки улар зиёратга арангулик ёдгорлик қолдириб кетишган.

Б. ЮСУПОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус муҳбир.

ШУДОРЛАШ ИЛГОРЛАРИ

ФАРҒОНА. Ўзбекистон районидagi «Ганнобод» совхозининг кўпгина бўлимларида жоний майдонлари шудорлаб бўлинди.
Т. МИРЗАРАХМАТОВ.

ТОШКЕНТ. Янгийўлдаги «Ленин» мазм» колхози далаларида ҳайдов тракторлари бетиним ишлаб турибди. А. Исҳоқов, Х. Екүбов ва К. Жўраев сингари механизаторлар ер ҳайдов топширигини ошириб адо этишляпти.
С. ҲАСАНОВ.

БУХОРО. «Коммунизм» колхози Свердлов районидagi пешқадам хўжаликлардан. Бултур гектари дун 35 центнердан пахта етиштирилган эди. Бу йил ҳосилдорликни янада ошириш учун киши агро-техника тадбирлари изчил бажариляпти. Илгор бригадалар шудорлашни тугаллашди. Ерларга хоб бериш кун сайин кучайтирилмоқда.
Б. ЖАЛИЛОВ.

САМАРҚАНД. 2-«Булунгур» совхози ерлари хобга қондирилмоқда. Бу ишда Абдусалом Маматов, Дўстбек Бекмуродов, Соатмурод Тўхтаев каби сувчилар алоҳида ўрнэк кўрсатмоқдалар.
Н. ҚУЛБОВ.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР. Амударё районидagi «Партия XXII съездини колхозда шудорлаш кизгин. Я. Жумабоев, Н. Худойберганаев, Ш. Ражабов ўртоқлар бошлик бригадалар ерларга маҳаллий ўғит солиб ҳайдашляпти. Кўпчилик бригадаларда ер ҳайдаш қисқа муддатда тугалланди.
М. СУЛТОНОВ.

СУРХОНДАР. Сариев районидagi Свердлов номи колхозининг Жума Алиев, Юсуф Боймиров, Асад Холос, Раҳмат Муродов ўртоқлар бошлик бригадаларда ерлар 36-38 сантиметр чуқурликда шудор қилинди. Маҳаллий ўғит жамғариш қизибди юборилди.
Ш. БОТМРОВ.

ОРЗУ

Этү жыл ила кириб келдим мен,
Сизга толе тилаб, кулиб келдим мен.
Ешқари ашасин хуррам соғ омон,
Тинчлик бўлсин, ҳаёт бўлсин шурфон.
Одамларга бахту толе тилайман,
Истагим шу: юртга, хизмат қилмай ман!
Тўқин РАМАБИЯ.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ. Қўшқўпри районидagi Охунбобоев номи колхоз пахтанорлари 1969 йилда ҳар гектар майдондан 45 центнердан оқ олтун ҳосилин кўтариш ҳақида маъмурий қабул қилишди. Ҳозир колхоз пахтанорлари киши тадбирларни кенг куламода олиб бориляптилар. Ерларнинг шўрини ювмоқдалар, далага маҳаллий ўғит чиқармоқдалар. Суратда: шўр ювиш пайти тасвирланган.
К. Отаев фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЧОРВАЧИЛИК ФЕРМАЛАРИДА

Файзахон Қўнисов Мурота районидagi «Кизилча» совхозининг энг илгор чўпонларидан. У ҳар 100 совниқдан 175 тедан кўзи олишга сўз берган. Шу неча кундузда унинг отари да кишлов хкиш ўтказилмоқда. Кўйлар семиз ва соғлом асралмоқда.
С. ШИРИНОВ.

Бобо Мамараҳимов чўпон бўлган отарда кўйлар яхши боқилайтур.
М. ТУРСУНОВ.

нова сингари моҳир сут соғувчилар ўтган йили ҳар беш си. Гирдан қарийб 4000 килограмдан сериймоқ сут соғиб олдлар. Совхоз бўйича пиландан ташқари 800 центнер сут топширилди.
Б. ҚУРБОНОВ.

Кашқадарё области Чирочин районидagi «Восход» совхозда чорва қишлови кўнгидаги ден уюштирилган. Қўралар вақтида ремонт қилинганлиги ва жам. қарилган ем-хашак қишлов пунтиларига ташаб олинганлиги учун ҳам қизинга йўл кўйилмайтюр. Айниқса Эшқобил.

Буна районидagi «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг меҳнатсевар аъзоси Гулнора Ойлова ўз бошидаги сингиларининг ҳар бириндан ўтган йили пландага қараганда 150 килограм кўп сут соғиб топширди. Бошича соғувчилар ҳам планга кўшимча равишда кўп миқдорда сут соғиб олдлар.
М. КОМИЛОВ.

Термиз районидagi Калинин номи, Карл Маркс номи, Ленин номи, «Намуна», «Октябрь 40 йиллиги» колхозларининг бўрдоқи бонгарлари янги йил ҳисобига гўшт топширишда пешқадамли қилишляпти. Меҳнаткашлар дастурхонига неча ўн центнерлаб семиз гўшт тортиш қилинди. Бўрдоқбонгарлар январь ойи топширигини муддатдан анча илгари бажаришга бел боғлашган.
Ж. ХУЖАМУРОДОВ.

ЖУРНАЛИМИЗ ЎН ЁШДА ЮКСАК РЕНТАБЕЛЛИ ХУЖАЛИК

Янги йил кўп сонли журналходаларининг ва редакциянинг коллективини учун иш байрам бўлди. «Ўзбекистон социал-таъминоти» журналининг ўн йиллигини иншоламоқда. Журнал буюк инсонпарварлик руҳи билан сугорилган совет социал-таъминот қонуналарини тўла-тўлини ва бенисон амалга оширишда, бу қонуналар моҳиятини кенг меҳнаткашлар оммасига тушутиришда социал-таъминот органларига ёрдам беришга ҳаётлаб ўнган.
Ҳозир республикада Социал-таъминот миқдотининг системаси 2 миллионга яқин пенсионерга хизмат қилади. Давлатимизда фаол иштирокчи бўлиб келган, пенсионерларнинг яхши дам олиши, инвалид бўлиб қолганларнинг аса меҳнат қобилиятини тиклаб олишлари учун барча шароитлар яратилган. Социал-таъминотнинг инваалидларини ўнатиш уларга хунаро уюғатиш каби муҳим вазифалари журнал саҳифаларида мунтазам ёритилмоқда. Социал-таъминот органларининг ҳа. димлари ўз мақола, хабарлари билан журналда фаол иштирокчи бўлиб келган. «Бизнинг консултация» бўлими доимий бўлиб келди. Ана шу бўлимда остида журналходаларини қизайтирувчи хилма-хил саволларга батафсил жавоб қайтариламоқда.

Аҳолига давлат йўли билан ва колхозлар орқали бериладиган иқтисодий ёрдам турлари ниҳоятда кўп. Шунга кўра журналда турли бўлимлар очилиб, кексалар ва инваалидлар учун давлат ҳисобидан оқилган махсус уйлариини иши, врач меҳнат инспекция комиссиялари (ВТК) фаолияти, инваалидларнинг турли буюмлар билан таъминлаш, ишга жойлаштириш, кўз болали ва ёлғиз оналарга хизмат қилиш сингари масалалар ҳоли-қудрат ёритиб келинмоқда.
Асосий принципларини В. И. Ленин белгилаб берган совет социал-таъминоти тадбирлари меҳнаткашларнинг актив иштирокида амалга ошириламоқда. Шаҳар ва район социал-таъминот бўлимларида жам. ати пенсионерлар шатаси инемен, торлар сифатида кўпгина ишларини бажармоқдалар. Журналимиз саҳифаларида Бенобод ва Чирочин шаҳарларидаги, пойтахтнинг Октябрь Фрунзе ва Киров районларидаги, шунингдек бошқа жойлардаги жам. ати инспекторлар миқсотида уларнинг социал-таъминот органларига бераётган ёрдами нақадар катта бўлаётганлиги кўрсатиб берилади, уларнинг таъриби аса оммалаштирилади.
КПСС Марказий Комитетининг қа.

роғига кўра, колхозчилар ҳам ишчи ва хизматчилар учун белгилаб берилган ёрдам бўлиб, ҳозир эллик минг хўсадан кўпроқ чоп этиламоқда.
Кенг куламода феодализмдаги нуқсонларини ҳам айтиб ўтмоқчимиз. Журналимиз жойларда амалий иш олиб бораётган социал-таъминот қонунларининг қизил қилиб бериладиган, ижобий иш таърибларини умумлаштириб, кам чиналиларнинг туб сабабини очиб бериладиган мақола ва хабарларини маълумдор, ўқиниш ва ўрнат олишга қилиб таъдир этишдан иборат.
А. МИРЗОБЕКОВ.
«Ўзбекистон социал-таъминоти» журналининг редактори.

Келес массивдаги иқтисодлашган Жамбул номи совхозининг чорвадорлари 1968 йилни натта меҳнат галабаси билан янгунадилар. 1 миллион 126 миң сўмлик махсулот реализация қилинди.
Совхоз чорвадорлари давлатнинг барча план-казаларини тўла бажаришди. Улар 637 тонна гўшт тайёрладилар. Давлатга топширилган ҳар бир кўйнинг тикрик вази 44 килограмдан ташқари эди. Кўйлар тўғини кулайтириш ва яхши қилишда 125 миң сўм соғ фойда олинди, совхоз юксак рентабелли хўжаликка айланди.
Хўжалик чорвадорлари КПСС Марказий Комитетини октябрь Пленуми қарорларига жавобан бу йил давлатга 850 тонна гўшт со. тив, 2 миң гектар янги ерин ўзлаштириш ва унга насослар ёрдамида Сирдарё сувини чиқариш, кўйлар наслини яхшилаш мажбуриятини олиб ишламоқда.
А. ПОЛВОНОВА.

МАШИНА КЕРАКМИ, ЛОТЕРЕЯ ОЛИНГИ

Прагада ўтказилган журналистлар ҳамкорлиги халқаро лотереясига тошкентли Юрий Фаустов «Шкода 1000 МБ» автомобилни ютди. Ҳозир ана шу оилага йўл оладиган автомобилнинг бўйларини хали куришганда йўқ. Эртанингини кўчада янгигина «Шкода»ни кўрсангиз, уни Фаустовнинг деб ўйлаверинг.
З. ҚОДИРОВ.

Китоблар оламида ИЛМИЙ РИСОЛА

Совет тарихшуносини атоқли давлат арбобларининг жамиятдаги ролини марксизм-ленинизм таълимоти асосида ўрганиш масаласига аниқ жиддий эътибор бераётганлиги натижасида кўпгина илмий асарлар яратилди. Шундан бири академик И. Муҳаммадиев «Амир Темурнинг Ўрта Осиё тарихида тўтган ўрни ва рол» номи билан янгида нашр этилган китобидир.
Асарда Темурнинг шахси ва Ўрта Осиё тарихида тўтган рол тўғрисида фикр юртилган. Дарҳақиқат Темурнинг шахсини, қонини, ати таъсисига кишик жароли ва унинг сиёсий-иқтисодий заминаларини билмаётган кўп кирирали фаолиятига тўғри баҳо бериш қийин. Шунинг учун ҳам китоб муаллифи Темур фаолиятини ҳар тарафлама ўрганиб, у қандайли бир-бирига зид ёки асосан фикрларини бартараф этишга ҳарамат қилган. Тарихий адабиётларда Темур қароқчи, вақий, саводсиз деб шарҳланган. Ушбу асарда аса Темур фаолият бошқичилик урушлари билангина шугулланмай, балки Ўрта Осиёнинг сиёсий, иқтисодий ва маданий инқиздатини ривожлантиришда катта роль ўйнаганлигини асосламоқчи бўлиб келган. Темурнинг сиёсий, иқтисодий ва маданий инқиздатини ўнатишда келган иқтисодий-сиёсий ҳамада иқтисодий шароит асосида иши даврга бўлади. 1360-1380 йиллари ўз ичига олувчи биринчи даврда Темур мамлакатда татар-муғуллар ҳукмронлигини алдариб, мустанки ва марказлашган давлат тузилиш учун кураш олиб борган кўрсатишда, янгиликлар — 1380 — 1400 йиллари у Хиндистон, Эрон, Ироқ, Закавказье, Туркия, Миср, Россиянинг маъмурий районларини тарихийларини босиб олиш учун қарийб юрчилар уюштирган янги аса эътирилади.
Муаллиф Темурнинг биринчи давр фаолиятини мамлакатдаги вазият билан боғлаган ҳолда ўрганиб Чунончи, Ўрта-Осиёда татар-муғул хонлиқлари ҳукмронлигини даврда меҳнаткаш оммани аса сиз эшик аниқта чинари эди. Натижада меҳнаткаш халқ ва опозицион феодал турмушларининг муғулларга қарши қўзғолони кўтарилади. Сарбдорлар номи билан машҳур бўлган бу қаракатининг бошқилари мустанки давлат ўрнатилш учун бел доғлаган ва машҳур қарийб сардар сифатида ном чиқарган Темурни кулаб-кулабладилар. Темур ана шу ўн учун кулаб вазиятдаги боғлашди, ди ва муғулларга қарши бўлган барча опозицион кучларининг бир.

лашшида ва қаҳрамонона кўрпидида моҳир ташкилотчи, ватанпарвар ва лашкарбоши сифатида хизмат қилди. У Ўрта Осиёда марказлашган ва инқиздат давлат тузишга муваффақ бўлди. Ишлаб чиқариш ишлари ўсиб, савдо-хўжалик, маданий, иқтисодий, илмий, фан ва маданият ривожланди. Давлат пойтахти Самарқанд маҳаллийнинг энг яхши ва гўзал шаҳарларидан бирига айланди.
Китобда Темурнинг шахсий ҳукусуятлари ҳақида қимматли маълумотлар келтирилган. Темур ўзбек тилидан ташқари форс-тожикча, мукамал билган, жаоирати, тадбирли, ироқли, истеъдодли ариб бўлган. У давлат ва қарийб ишларининг тузиллигини юксак даражада таъминлашган. Янги давлатни бошқариш қарийб қону ва тартиблар асосида олиб бориладиган алоҳида эътибор берган.
Темур ўзида сиёсий, қарийб, дипломатик ва умуман машҳур давлат арбобларини ҳос бўлган фандаларини муваққатлаштирган шакл бўлган. Фан ва маданият ривожини тўғрисида гап-хўшрнинг қилган.
Темур даврда Ўрта Осиёнинг халқаро майдонда бўлиши аниқ ҳисси ва мустанкилашди. Унинг Одатин Ўрта устидан эришган галабаси Россиянинг татар-муғуллар асаридан кўнгилида муҳим роль ўйнади. Туркия қўшунларининг тор-мор этилиши аса қарийб Европа ва алрим шарқ мамлакатларини Султон Бозонидинг қарийб юрчиларидан кўтаради. Бу Темур ва унинг давлатининг Европадаги шукратини янада оширишга олиб келди. Англия, Франция, Венеция, Венеция, Генуя ва Испания каби мамлакатлар билан Темур давлати ўртасида дипломатик ва савдо-иқтисодий муносабатларини ўрнатилш халқаролик кўмулда келди.
Муаллиф Темурнинг кўнгири сиёсий вақий аниқлик сингари масалаларини ҳам объектив ҳал-этиб.
Мовароуннаҳр ва Хуросон тарихининг кейинги даврларида Шохрух, Улдубек, Мирзо Абу Саид, Султон Аҳмад, Хусайн Бойнаро, айниқса, Хиндистонда Бобур ва Ашқаршоҳ, Ўрта Осиёда Темур давлатига қарор топган эконоими камла маданиятин ривожлантириш билан боғлиқ бўлган, традицияларини давом эттирдилар.
Китобда ёзма манбалар, арқив ва адабиёт материалларини чуқур ўрганиш асосида Амир Темур тузиш давлатини, ўн вақтдаги фан ва маданият соҳасидаги юз берган ўрганишларини тарихчилар, тилшунослар, адабиётчилар, ҳукушунослар, эконоимистлар ва бошқа мустанкилар томонидан ёритилган доимий масаласида ўртаси қўйилган. Бизнингча авторнинг бу фикрига тўла қўшилмоқ керак.
Х. ЗИЛЕВ, тарих фанлари доктори, профессор.

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

СЛОВАКИЯ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ ТУЗИЛДИ

ПРАГА, 2 январь (ТАСС). Чехословакия Федерациясини тўғрисидаги қонунга биноан 1969 йил 1 январь кунини Словакия пойтахти — Братиславада Словакия Социалистик Республикаси тузилганлиги тавтанали равишда аёнлик қилинди.
Вайрамлардагики эътилоғи, Чехословакиянинг давлат бағроти ва Словакия Миллий бағроти билан эътилоғи Братиславадагики эътилоғи тавтанали равишда бўлиб ўтди.
Словакия Миллий конститутининг раиси О. Клоков ўз иштирокида шуни таъкидлашди: «Словакия халқи тенглик принципларига амал қилиб, қардош чех халқи билан тўла иншолида янги социалистик ватанини қуришни да. во эътирилади.
Словакия Социалистик Республикаси ЧССРнинг шарҳинида жойлашган. У бутун Чехословакия территориясининг саноат 40 процентини ишгоҳ қилади. Чехословакия Социалистик Республикасининг 14,3 миллион аҳолисини 4,5 миллиондан ортиқ Словакия айнади. Янги, га социалистик республиканин халқ хўжалигини 1,75 миң меҳнаткаш ишламоқда.

СЛОВАКИЯ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНING ҲУКУМАТИ

ПРАГА, 2 январь (ТАСС). ЧИК агентлиги хабар берди: бугун Братиславада Словакия Миллий конститутининг қураш тузилган соҳасидан иборат президиумининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. Чехословакия Федерациясини тўғрисидаги конституцион қонунга мувофиқ, президиум Словакия Социалистик Республикаси ҳукуматини тайин. лади.
Штефан Савоскийн ҳукумат раиси қилиб, Юлиус Га. нус билан Йозеф Эрак ҳукумат раисининг ўринбосарлари қилиб тайинланди.

ЯНГИ ФАШИСТЛАР ХУРУЖИ

РИМ, 2 январь (ТАСС). «Италия социал ҳаракати»дан бўлган янги фашистлар янги ивогаридан иборат хуруж қилинди. Утган нечаси Неаполда бандитлар Италия Коммунист партиясини сиёсийнинг биносига ўт қўйишга уриниб кўридилар. Ленин маҳаллий коммунистлар ёнгиининг олдини олишга ва янги фашист бозорларини қониршига муваффақ бўлидилар.

О Б Х А В О

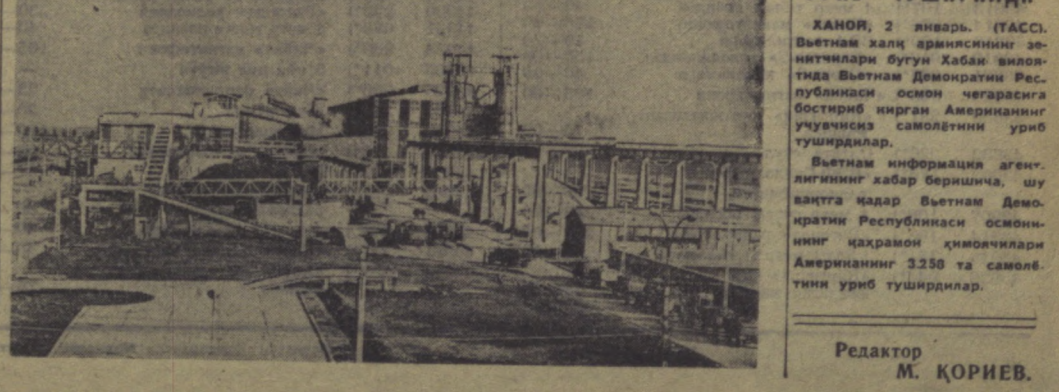
Қорақалпоғистон АССР. Хоразм ва Бухоро об. ластларида шу неча кундузда ҳавонинг очик бўлиши кўнгилади. Ке. часи Бухоронинг шимолдаги районларида 24-25, қундузи 20-25, қундузи 12-17 даррада соғуқ бўлади. Фарғона водий. сида ва Ўзбекистоннинг жанубида ҳаво ўзгариб туради, қор ёғади.
Кечаси 10-15, қундузи 5-10 даррада соғуқ бўлади. Республиканинг ноған районлари ва ёнгиарчиларнинг бўла. маслиги, кечаси 20-25, қундузи 15-20 даррада соғуқ бўлиши кўнгилади.
Тошкентда катта булут. ли бўлиб, ёнгиарчилли бўлмайди. Кечаси 20-22, қундузи 16-18 даррада соғуқ бўлади.
Р УМИНИЯ. Бузуу шаҳрида ид кўтарган янги қанд заводи. У сутнасига 3000 тонна қанд лавагини қай. та ишлаш қувватига эга.
Адзерпресс — ТАСС фотоси.

ИРАВАДИ СОҲИЛЛАРИДА ЯНГИ ХАЁТ

Қудратли Иравади дарёсининг суви бутун Бирма орқали шимода Хамалай тоғи этақидан тортиб, жабулда Хинд океанига очиб боради. Мамлакатнинг тарихи ҳам ана шу кўнгилади. 1962 йилининг март ойида қонунчи раёсига вазифадараруқдаги офицерлар нечаси Бирма ҳаётида муҳим бўлишди. Со. дир бўлиди Генерал Не Вини бошчилигида тузилган револю. лияни еллатиб туради. Бузилан 80 йилдан анёроқ вақт ила. ри Иравади дарёси бўлаё. нгиди босқинчиларнинг «қо. ру немалари сувиб келди. Бу немалар Бирмага чет ва мустанкилашчи хукуронлигини олиб келди. Иравади Бирма халқи қаҳрамонна миллия овозини кўрашининг ҳам шо. ҳиди бўлди.
1948 йил 4 январда ана шу кўнгилади Бирманинг мустанкили. ҳи эълон қилиниши билан му. ваффақият қозонди. 4 январь кунини 27 миллионлик Бирма халқи учун катта миллий байрам кунини бўлиб қолди.
Сийсий мустанкиликнинг ит. қизига иштирокини Бирма ол. дила бир қанча мураббий ва. бифарлари, даставвал эконоими лари қўнгилади. Бир. маннинг сойиб мустанкилашчи хўжалиқлари ён Бирма дав. лияни иқтисодий қарамли ту. зилга илтиволини «қўнгила. маҳаллатини узоқ вақт қолди. рини чеч қолдиришга, чет эл ино. ва.

полкилари учун эшикларини негрроқ очиб қўйишга урин. дилар Бирма Англияга нег. иқтисодий ва қарийб усту. нлиқлар бериладиган шартома. сирини қилиб қўйишди.
1962 йилининг март ойида қонунчи раёсига вазифадараруқдаги офицерлар нечаси Бирма ҳаётида муҳим бўлишди. Со. дир бўлиди Генерал Не Вини бошчилигида тузилган револю. лияни еллатиб туради. Бузилан 80 йилдан анёроқ вақт ила. ри Иравади дарёси бўлаё. нгиди босқинчиларнинг «қо. ру немалари сувиб келди. Бу немалар Бирмага чет ва мустанкилашчи хукуронлигини олиб келди. Иравади Бирма халқи қаҳрамонна миллия овозини кўрашининг ҳам шо. ҳиди бўлди.
1948 йил 4 январда ана шу кўнгилади Бирманинг мустанкили. ҳи эълон қилиниши билан му. ваффақият қозонди. 4 январь кунини 27 миллионлик Бирма халқи учун катта миллий байрам кунини бўлиб қолди.
Сийсий мустанкиликнинг ит. қизига иштирокини Бирма ол. дила бир қанча мураббий ва. бифарлари, даставвал эконоими лари қўнгилади. Бир. маннинг сойиб мустанкилашчи хўжалиқлари ён Бирма дав. лияни иқтисодий қарамли ту. зилга илтиволини «қўнгила. маҳаллатини узоқ вақт қолди. рини чеч қолдиришга, чет эл ино. ва.

ри национализация қилинди. Мамлакат стерлинг асосида ичиб олади. Бу Бирмаи чет эл напгиталидин халос қилиш қилиди янги калам қўйилган йилни билиди.
Мамлакатда янги тармоқлар, ни ўз ичига олган ҳолда на. ционализация қилиш қозир ҳам давом этмоқда. 1968 йил. нинг декабри ойида Ратгунла Бирма хукумати 168 та қар. ки ва қарсоний национализация қилганлиги расий ра. ишда эълон қилинди. Бу лор. қончалар орасида 60 та ўғин. маҳаллий корхонасин, шунингдек Янги оқи. оқват ва универ. саль мевақиллари бор Бирма эконоимисининг муҳим тар. моқларидан бири—Ғочосоний саноати корхоналари давлат қўнгилади.
Эконоимияти ривожланти. рилининг тўрт йиллик олдин (Бирма ва плани 1970 йилда бажарилиши мўлжаллайдиган) дав. лат секторини янада қонгила. рини ва мустанкилашчи қўнги. лар, шу жузуладан тракторлар, ни Янгидаги завод, химиявий ўғитлар заводлари ва бошқа корхоналар ишга тушди. Ху. сусий сектор (қозирги вақтда миқдотидан унинг улуши 35 процентдан сал ортиган қи. лад) ҳам давлатнинг муваий назорати остига олдин.
Бирма иншоот хўжалигини ерга феодал помешчин эгаллиги тугатилди, деҳқонлар помеш. чиларга ижара ҳақи тўлашдан озоод қилиндилар. Революцион кенгаш ўн эълон қилган «ҳар бир деҳқонга ери, дала, илтиволини амалга ошириш. га» Ву асноҳоти Бирма қилди. га зарур бўлган муносабатларни ўзлаштириб юборди.
Қишлоқ хўжалигини ривож. лантиришда меҳнаткорлар иш. ларига катта аҳамият бериладиган Совет Иттифонининг ёр. дини билан Йўллар тоғлари этиги. да қуришга Чехословакия ирри. гация комплекси тўғрисида 30 миңг акр серурум ер сугорил. моқда.
Мустанки Бирма бетарафлик сиёсатида астойдил амал қи. либ турибди. Бу империалистик реакция шунингдек, Пе. кин раҳбарларга бўймайтур. Улар Бирмада юз берган ик. тисодий-иқтисодий ўзгаришлар. ни тўли қўйлар билан оғу. сидаштиришга, мамлакатда и. ки вазиятини кескинлаштириш. га уринмоқдалар. Ленин янги ҳаёт наъшасини татиб кўрган Бирма қалби бундан бериш. га тарихийда бўлиди қонин. га астойдил азия қарор қил. гандир.
В. ХАРЬКОВ, (ТАСС)

542.500 дона ютук

Ўзбекистон ССР 1968 йилги пул-бум лотереяси олтинчи чиқарилиши бўйича 1968 йил 29-30 декабрда Тошкент шаҳрида ўтказилган ютук тиражининг

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Тиражда ҳаммаси бўлиб умумий суммаси саккиз юз етти минг беш юз сўм бўлган 542.500 дона буюм ва пул ютуғи ўйналди.

АНА ШУ ЛОТЕРЕЯНИНГ БЕШ РАЗРЯДИДАГИ СЕРИЯ НОМЕРИ ВА БИЛЕТ НОМЕРИ ҚУЙИДАГИЧА БЎЛГАН ЛОТЕРЕЯ БИЛЕТЛАРИГА ЮТУҚ ЧИҚДИ:

Билет номерлари	Серия номерлари	Ютуққа чиққан буюмининг номи ва пул ютуғининг ҳақми	Ютуққа чиққан буюмининг пули (сўм табиғи)	Серия номерлари	Билет номерлари	Ютуққа чиққан буюмининг номи ва пул ютуғининг ҳақми	Ютуққа чиққан буюмининг пули (сўм табиғи)	Серия номерлари	Билет номерлари	Ютуққа чиққан буюмининг номи ва пул ютуғининг ҳақми	Ютуққа чиққан буюмининг пули (сўм табиғи)	Серия номерлари	Билет номерлари	Ютуққа чиққан буюмининг номи ва пул ютуғининг ҳақми	Ютуққа чиққан буюмининг пули (сўм табиғи)
42910	070*	50 сўм пул ютуғи	—	43935	166*	«ВЭФ-Спидола-10» радиоприёмниги	80-50	44985	182*	4 метр гилам поёндоз	40-00	45896	215*	4 метр гилам поёндоз	40-00
42916	334*	ВЭ-1 вентилятор	10-20	43948	122*	«Луч» ёки «Полюс» кўл соати	40-00	44988	215*	«ВЭФ-Спидола-10» радиоприёмниги	80-50	45900	090*	25 сўм пул ютуғи	—
42930	057*	Мотовелосипед	132-00	43952	002*	«Спорт-3» кинокамера	40-00	44991	022*	«Спорт-3» кинокамера	40-00	45902	189*	50 сўм пул ютуғи	—
42935	133*	«ВЭФ-Спидола-10» радиоприёмниги	80-50	43954	204*	«Луч» ёки «Полюс» кўл соати	40-00	45006	242*	1.35x2 метрли гилам	59-00	45905	139*	«Чайка» фотоаппарати	23-00
42939	013*	«Чайка» магнитофони	105-00	43968	015*	Жун рўмол	20-50	45009	184*	1.35x2 метрли гилам	59-00	45908	179*	Жун рўмол	20-50
43005	149*	Олтига стул	37-20	43995	051*	Мотовелосипед	132-00	45010	061*	«Днепр» холодилянги	225-00	45928	108*	1.35x2 метрли гилам	59-00
43018	220*	Мотовелосипед	132-00	44000	129*	ВЭ-1 вентилятор	10-20	45016	212*	«Луч» ёки «Полюс» кўл соати	40-00	45937	148*	«Чайка» магнитофони	105-00
43019	061*	25 сўм пул ютуғи	—	44035	090*	«Киргизия» кир ювадиган машина	75-00	45036	018*	4 метр гилам поёндоз	40-00	45939	237*	«Рубин-102» телевизор	339-50
43021	117*	«Луч» ёки «Полюс» кўл соати	40-00	44046	215*	4 метр гилам поёндоз	40-00	45055	018*	4 метр гилам поёндоз	40-00	45947	128*	ВЭ-1 вентилятор	10-20
43024	237*	1.35x2 метрли гилам	59-00	44047	189*	1.35x2 метрли гилам	59-00	45071	043*	4 метр гилам поёндоз	40-00	45950	034*	«Луч» ёки «Полюс» кўл соати	40-00
43033	003*	«Москвич» автомашинаси	451-00	44071	142*	«Чайка» магнитофони	105-00	45078	239*	«Киргизия» кир ювадиган машина	75-00	45963	111*	1.35x2 метрли гилам	59-00
43033	044*	«Ригонда» радиоласи	230-00	44094	215*	«Чайка» фотоаппарати	23-00	45082	153*	Жун рўмол	20-50	45976	248*	Мотовелосипед	132-00
43054	154*	4 метр гилам поёндоз	40-00	44098	121*	«Спорт-3» кинокамера	40-00	45092	064*	«Ригонда» радиоласи	230-00	45982	073*	1.35x2 метрли гилам	59-00
43056	153*	«Днепр» холодилянги	225-00	44107	044*	ВЭ-1 вентилятор	10-20	45095	201*	«Ригонда» радиоласи	230-00	45983	141*	Жун рўмол	20-50
43059	124*	5 сўм пул ютуғи	—	44111	208*	50 сўм пул ютуғи	—	45097	136*	Олтига стул	37-20	45989	028*	1.35x2 метрли гилам	59-00
43064	229*	«ВЭФ-Спидола-10» радиоприёмниги	80-50	44123	147*	4 метр гилам поёндоз	40-00	45100	060*	«Ригонда» радиоласи	230-00	45994	137*	ВЭ-1 вентилятор	10-20
43072	004*	«Луч» ёки «Полюс» кўл соати	40-00	44127	091*	1.35x2 метрли гилам	59-00	45107	136*	50 сўм пул ютуғи	—	45998	022*	«ВЭФ-Спидола-10» радиоприёмниги	80-50
43074	107*	«Чайка» магнитофони	105-00	44153	155*	ВЭ-1 вентилятор	10-20	45131	189*	«Чайка» магнитофони	105-00	46010	169*	8 сўм пул ютуғи	—
43078	132*	25 сўм пул ютуғи	—	44162	012*	4 метр гилам поёндоз	40-00	45137	195*	«Киргизия» кир ювадиган машина	75-00	46037	039*	4 метр гилам поёндоз	40-00
43084	244*	«Чайка» магнитофони	105-00	44168	043*	Мотовелосипед	132-00	45164	068*	Олтига стул	37-20	46048	095*	Мотовелосипед	132-00
43085	089*	25 сўм пул ютуғи	—	44169	199*	25 сўм пул ютуғи	—	45203	182*	«Луч» ёки «Полюс» кўл соати	40-00	46054	179*	«Луч» ёки «Полюс» кўл соати	40-00
43095	213*	«Саратов-2» холодилянги	150-00	44176	047*	«ВЭФ-Спидола-10» радиоприёмниги	80-50	45204	157*	1.35x2 метрли гилам	59-00	46056	130*	«Чайка» фотоаппарати	23-00
43098	247*	«Саратов-2» холодилянги	150-00	44177	200*	Жун рўмол	20-50	45208	224*	Жун рўмол	20-50	46072	191*	Мотовелосипед	132-00
43105	179*	«Ригонда» радиоласи	230-00	44178	056*	«ВЭФ-Спидола-10» радиоприёмниги	80-50	45225	208*	4 метр гилам поёндоз	40-00	46075	038*	50 сўм пул ютуғи	—
43107	175*	Мотовелосипед	132-00	44181	231*	«Чайка» магнитофони	105-00	45235	151*	4 метр гилам поёндоз	40-00	46086	229*	«ВЭФ-Спидола-10» радиоприёмниги	80-50
43121	250*	«Киргизия» кир ювадиган машина	75-00	44186	122*	«Киргизия» кир ювадиган машина	75-00	45237	039*	Мотовелосипед	132-00	46101	047*	«Киргизия» кир ювадиган машина	75-00
43126	081*	«Спорт-3» кинокамера	40-00	44192	155*	«Саратов-2» холодилянги	150-00	45244	235*	Олтига стул	37-20	46109	014*	«Саратов-2» холодилянги	150-00
43131	096*	50 сўм пул ютуғи	—	44211	245*	Мотовелосипед	132-00	45262	149*	«Саратов-2» холодилянги	150-00	46111	156*	5 сўм пул ютуғи	—
43139	166*	25 сўм пул ютуғи	—	44223	121*	1.35x2 метрли гилам	59-00	45270	083*	4 метр гилам поёндоз	40-00	46115	234*	«Саратов-2» холодилянги	150-00
43159	123*	4 метр гилам поёндоз	40-00	44234	235*	50 сўм пул ютуғи	—	45271	119*	«ВЭФ-Спидола-10» радиоприёмниги	80-50	46120	065*	«Спорт-3» кинокамера	40-00
43168	217*	«Киргизия» кир ювадиган машина	75-00	44245	079*	Олтига стул	37-20	45278	046*	«Чайка» магнитофони	105-00	46125	068*	«ВЭФ-Спидола-10» радиоприёмниги	80-50
43171	125*	«Чайка» фотоаппарати	23-00	44246	141*	«Спорт-3» кинокамера	40-00	45282	158*	4 метр гилам поёндоз	40-00	46126	151*	«Саратов-2» холодилянги	150-00
43174	041*	«Спорт-3» кинокамера	40-00	44270	231*	1.35x2 метрли гилам	59-00	45286	050*	4 метр гилам поёндоз	40-00	46135	105*	«Саратов-2» холодилянги	150-00
43177	117*	25 сўм пул ютуғи	—	44280	189*	Жун рўмол	20-50	45314	016*	«Луч» ёки «Полюс» кўл соати	40-00	46138	104*	Мотовелосипед	132-00
43181	001*	«Киргизия» кир ювадиган машина	75-00	44282	135*	ВЭ-1 вентилятор	10-20	45318	096*	4 метр гилам поёндоз	40-00	46139	187*	1.35x2 метрли гилам	59-00
43193	014*	Жун рўмол	20-50	44288	081*	1.35x2 метрли гилам	59-00	45331	017*	1.35x2 метрли гилам	59-00	46145	012*	1.35x2 метрли гилам	59-00
43207	213*	ВЭ-1 вентилятор	10-20	44291	054*	1.35x2 метрли гилам	59-00	45339	077*	4 метр гилам поёндоз	40-00	46147	016*	1.35x2 метрли гилам	59-00
43208	067*	«Рубин-102» телевизор	339-50	44294	155*	50 сўм пул ютуғи	—	45373	188*	«Саратов-2» холодилянги	150-00	46156	074*	1.35x2 метрли гилам	59-00
43210	040*	«ВЭФ-Спидола-10» радиоприёмниги	80-50	44305	204*	«Огонёк» телевизори	354-00	45375	066*	1.35x2 метрли гилам	59-00	46169	155*	Олтига стул	37-20
43215	002*	1.35x2 метрли гилам	59-00	44320	146*	«Киргизия» кир ювадиган машина	75-00	45379	140*	«Киргизия» кир ювадиган машина	75-00	46173	019*	50 сўм пул ютуғи	—
43237	150*	«ИИ-Планета» мотоцикли	624-00	44342	085*	«ВЭФ-Спидола-10» радиоприёмниги	80-50	45380	007*	Мотовелосипед	132-00	46183	141*	«Днепр» холодилянги	225-00
43248	048*	1.35x2 метрли гилам	59-00	44353	086*	25 сўм пул ютуғи	—	45381	132*	Жун рўмол	20-50	46194	015*	4 метр гилам поёндоз	40-00
43254	176*	«Спорт-3» кинокамера	40-00	44358	117*	1.35x2 метрли гилам	59-00	45394	153*	4 метр гилам поёндоз	40-00	46195	250*	«Чайка» магнитофони	105-00
43266	169*	«Спорт-3» кинокамера	40-00	44367	087*	«Чайка» магнитофони	105-00	45408	097*	1.35x2 метрли гилам	59-00	46202	246*	4 метр гилам поёндоз	40-00
43275	108*	Мотовелосипед	132-00	44381	088*	25 сўм пул ютуғи	—	45413	026*	50 сўм пул ютуғи	—	46205	163*	«Спорт-3» кинокамера	40-00
43282	012*	Жун рўмол	20-50	44384	141*	«Днепр» холодилянги	225-00	45421	152*	«Днепр» холодилянги	225-00	46211	084*	4 метр гилам поёндоз	40-00
43286	163*	«ВЭФ-Спидола-10» радиоприёмниги	80-50	44398	052*	4 метр гилам поёндоз	40-00	45430	249*	«Саратов-2» холодилянги	150-00	46228	212*	Жун рўмол	20-50
43291	133*	ВЭ-1 вентилятор	10-20	44402	095*	4 метр гилам поёндоз	40-00	45437	249*	«Саратов-2» холодилянги	150-00	46230	043*	«Заморосек» автомашинаси	3000-00
43294	119*	«Чайка» фотоаппарати	23-00	44408	223*	«Киргизия» кир ювадиган машина	75-00	45445	197*	«Чайка» фотоаппарати	23-00	46232	228*	«М-63» аравачали мотоцикли	1250-00
43301	169*	«Ригонда» радиоласи	230-00	44414	052*	25 сўм пул ютуғи	—	45475	197*	«Саратов-2» холодилянги	150-00	46244	195*	«Луч» ёки «Полюс» кўл соати	40-00
43318	233*	«Луч» ёки «Полюс» кўл соати	40-00	44426	223*	«Киргизия» кир ювадиган машина	75-00	45485	235*	Планино	527-00	46255	033*	1.35x2 метрли гилам	59-00
43326	128*	50 сўм пул ютуғи	—	44450	174*	Жун рўмол	20-50	45487	011*	Олтига стул	37-20	46257	238*	«Чайка» фотоаппарати	23-00
43331	055*	1.35x2 метрли гилам	59-00	44465	182*	4 метр гилам поёндоз	40-00	45493	139*	«Луч» ёки «Полюс» кўл соати	40-00	46265	059*	«Киргизия» кир ювадиган машина	75-00
43335	031*	Жун рўмол	20-50	44485	211*	Олтига стул	37-20	45497	052*	4 метр гилам поёндоз	40-00	46270	228*	«Чайка» магнитофони	105-00
43336	162*	ВЭ-1 вентилятор	10-20	44492	078*	Мотовелосипед	132-00	45499	152*	«Саратов-2» холодилянги	150-00	46271	066*	«Киргизия» кир ювадиган машина	75-00
43345	248*	«Киргизия» кир ювадиган машина	75-00	44497	237*	«Саратов-2» холодилянги	150-00	45507	144*	«Саратов-2» холодилянги	150-00	46280	124*	1.35x2 метрли гилам	59-00
43365	127*	50 сўм пул ютуғи	—	44498	119*	«Саратов-2» холодилянги	150-00	45508	113*	50 сўм пул ютуғи	—	46288	117*	«Луч» ёки «Полюс» кўл соати	40-00
43368	119*	«ВЭФ-Спидола-10» радиоприёмниги	80-50	44499	037*	«Киргизия» кир ювадиган машина	75-00	45516	104*	«ВЭФ-Спидола-10» радиоприёмниги	80-50	46290	111*	«Чайка» магнитофони	105-00
43387	169*	«Кирг													